

Типологічно спільні риси стилізації діалогічного молодіжного мовлення в художніх фільмах (на матеріалі української та англійської мов)

О. В. Александрова

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса, Україна
Corresponding author. E-mail: cubanos2009@gmail.ru

Paper received 29.10.16; Accepted for publication 10.11.16.

Анотація. Стаття присвячена аналізу типологічно спільних рис актуалізації соціолекту молоді (СМ) на матеріалі української та англійської мов художніх фільмів. Діалогічне молодіжне мовлення в художньому фільмі найбільш органічно виражає комунікативну функцію мови, яка природно проявляється в процесі комунікації. Таким чином, усне діалогічне мовлення молоді, представлене в художніх фільмах є релевантним джерелом подальших лінгвістичних досліджень СМ. Доведено, що соціолект молоді це відносно стійка, напівавтономна форма існування загальнонародної мови зі специфічною просторічною лексичною системою та інвентарем граматичних і фонетичних особливостей, що обумовлені соціолінгвістичними характеристиками його носіїв та соціолінгвістичними параметрами комунікації молоді. Аналіз даних двох вибірок дозволив зробити висновок про існування типологічно спільних рис на всіх рівнях мови: лексичному, граматичному, фонетичному, стилістичному. При цьому найбільш явний зв'язок з життям суспільства виявляє лексичний ярус, а інші яруси пов'язані з ним опосередковано.

Ключові слова: стилізація, соціолект молоді, типологічні характеристики, кінодіалог.

Вступ. Соціальна стратифікація суспільства виражається у багатоманітності існування варіативних форм мови, які є виявом мовної варіативності. Інтерес до проблем мовної варіативності в сучасній соціолінгвістиці обумовлений історичним і соціально-культурним контекстом сучасності, під впливом якого в багатьох мовах спостерігаються тенденції до демократизації літературної норми. Об'єктивно це виражається в переміщенні периферійних явищ у напрямку до центру системи, а, отже, у розхитуванні літературної норми, у посиленні варіативності, у перерозподілі функцій основних ідіомів.

Проблеми соціальної диференціації мови розглядаються в контексті загальної проблематики варіювання мови та мовлення, що зумовлюється як соціальними, так і внутрішньомовними причинами. Взаємообумовлена взаємодія підсистем у межах національної мови опосередковано відображає соціальні процеси, що протікають у суспільстві, регулятором такої взаємодії виступає норма. Динамічний характер норми та соціальні оцінки нормативних установок зумовлюють соціолінгвістичне тлумачення норми як комплексної варіативної системи мовних норм. Дослідження закономірностей розвитку соціолінгвістичних підсистем мови сприяє виявленню передумов варіативності мови та мовлення на певному етапі мовного розвитку. Сучасний етап розвитку лінгвістики свідчить про активізацію досліджень функціонування мови у молодіжному лінгвосоціумі [5; 6; 12; 1; 3].

Постановка проблеми. Попре існування загальної номінативної бази, трактування якої варіюється залежно від лінгвістичної школи науковці стикаються з проблемою відсутності точних лінгвістичних дефініцій релевантних термінів. Оперування однаковими термінами ніякою мірою не сприяє розв'язанню існуючих термінологічних проблем у даній галузі, в наслідок того, що вчені вкладають в них різне наповнення. Крім того, попри наявності значної кількості наукових розвідок СМ, можна констатувати одноаспектність підходів дослідників до вивчення мови молоді, що не дозволяє повною мірою розкрити її лінгвістичну сутність. Таким чином, актуальність

дослідження визначається необхідністю проведення комплексного дослідження СМ як системи взаємодіючих елементів усіх мовних рівнів, а також потребою систематизації спільних характеристик соціально маркованих систем неблизькоспоріднених мов.

У сучасній лінгвістиці на позначення нестандартних елементів мовлення поруч використовуються такі дефініції, як «соціолект», «жаргон», «арго» та «сленг», термінологічне значення яких може як розмежовуватися, так і вживатися синонімічно. Деякі автори свідомо уникають уживання вищезазначених термінів і оперують поняттям «мова молоді». У статті вживається термін «соціолект», який використовується для позначення соціально обумовлених варіантів мови, визнається універсальним і найбільш адекватно виражає сутність соціальної стратифікації мови [7]. При цьому слід зазначити, що термін «соціальний діалект» у науковій літературі вживається як у широкому, так і в вузькому сенсі.

При широкому розумінні соціолекту до категорії соціальних діалектів вносять усі або майже усі соціально зумовлені різновиди мови, незалежно від їхніх структурно-мовних та функціональних особливостей, тобто під соціальним діалектом розуміється «специфічна форма існування і функціонування мови, притаманна певній соціальній групі» [15, с. 12]. При вузькому тлумаченні терміна «соціолект», вчені співвідносять його з різновидом мови лише з притаманні певним економічним, кастовим і релігійним групам населення «арго бродячих торговців» [14, с. 198].

В цьому дослідженні під «соціолектом» автор, слідом за концепцією В. П. Коровушкіна, розуміє комплексну систему, що складається з певних підсистем і сукупностей різнорівневих одиниць, пов'язаних ієрархічними відносинами. Проте, під «соціолектизмом» автор розуміє елемент фонетичної, морфологічної, синтаксичної, лексичної і семантичної системи соціолекту, що має відповідні ознаки, таким чином не позбавляючи соціолекта власних характеристик, що зумовлені соціолінгвістичними характеристиками його носіїв, на кожному мовному рівні. [8, с. 39]. Треба зазначити що, тлумачення соціолекту як системи підсистем дозволяє проводити комплексний

аналіз соціолекту як лінгвістичного феномена.

Соціолект молоді, що є об'єктом дослідження, обумовлен обмеженістю контингенту носіїв і базується на відповідності двом критеріям – віковому і світоглядному. Доцільним вважаємо зазначити, що вікова термінологія не відрізняється однозначністю, і в наукових роботах, присвячених вивченню мовлення молоді, вік носіїв даного соціального діалекту значно варіюється. Це може бути учнівська та робоча молодь (студенти, школярі старших класів, молоді робітники), почасти молода технічна та гуманітарна інтелігенція у віці приблизно від 22-23 до 33-35 років, тобто молоді люди у віковому діапазоні 15-35 років [9, с. 76; 10, с. 23; 3, с. 84]. Враховуючи вищевикладене, у межах дослідження до носіїв соціолекту молоді, відносимо представників молодіжної субкультури у віковому діапазоні 15-30 років без диференціації у межах даного вікового діапазону. Зазначимо, що визначені межі є умовними – першорядним чинником віднесення індивіда до суб'єкта соціолекту молоді вважаємо його самоідентифікацію з молодіжною субкультурою, світоглядом, що знаходить відображення у відповідних мовленнєвих характеристиках.

Такі істотні відмінності у визначенні вікової планки свідчать про те, що при визначенні носіїв соціолекту молоді враховується не тільки біологічний показник, а й соціальний статус його носіїв, важливими постають не тільки хронологічні межі, а й змістовні ознаки певних життєвих етапів. Хронологічний вік прямо або опосередковано позначає суспільне становище індивіда, характер його діяльності, діапазон соціальних ролей і т. п. Чинник віку розуміється в широкому сенсі – як психічний, психофізичний і соціальний стан мовця та цілого соціуму, що проявляється як у субкультурі (норми поведінки, вибір одягу, художні смаки), так і у відповідній мовленнєвій поведінці.

Мета роботи полягає у аналізі типологічно спільних рис актуалізації діалогічного мовлення носіїв СМ на всіх рівнях мови: лексичному, граматичному, фонетичному, стилістичному на матеріалі української та англійської мов.

Матеріали та методи. Мета дослідження визначили добір методів. У роботі використано комплексну методику, що об'єднує описово-аналітичний метод, який полягає у критичному вивченні науково-теоретичних джерел із проблематики дослідження; метод лексико-семантичного аналізу для дослідження тематичної, конотативної та структурної специфіки субстандартної лексики СМ; метод функціонально-семантичного аналізу при визначенні комунікативно-модальних типів висловлювань СМ, виділенні найчастотніших емоційно-модально забарвлених фраз СМ та граматичних характеристик мовлення молоді; методи слухового, аудиторського та інструментального аналізів, що застосовувалися під час проведення експериментально-фонетичної частини дослідження з метою визначення показників фонетичних характеристик мовлення; метод зіставного аналізу, що використовувався при зіставленні лінгвістичних особливостей СМ на матеріалі досліджуваних мов, що вивчаються.

Матеріал дослідження охоплює експериментальний корпус квазіспонтанних озвучених текстів діалогічного характеру з художніх фільмів, що відображають специфіку українського та англійського СМ (загальний обсяг звучання становить 18 годин). На основі широкого корпусу дослідження був сформований вузький корпус дослідження, адресований аудиторам, який представлений 100 діалогами (кожен тривалістю близько 3 хвилин). Експериментальний корпус дослідження, який був підданий інструментальному аналізу, склали 320 інтонаційних груп кожної з досліджуваних мов.

Проведений аналіз надав можливість надійти таких висновків.

У якості основного параметра, що представляє молодіжну субкультуру як особливий тип культури у межах соціуму, визнається наявність власної «картини світу» – тобто сукупності уявлень і всієї суми знань представників молодіжної субкультури та молодіжного соціуму про навколишню дійсність, на основі яких формується цілісний образ соціального світу та власного місця в життєвому просторі.

У сучасних умовах молодіжна субкультура часто перетворюється в середу соціалізації молоді. Належність до молодіжної субкультури виробляє у значній частині молоді певну життєву позицію, систему цінностей і взаємин з людьми та світом, тобто формує менталітет молодих людей. Ціннісні орієнтації субкультури впливають на ставлення її носіїв до світу і на стосунки зі світом, на їх самосвідомість і само-визначення.

Молодіжна субкультура відображає своєрідну опозиційну філософію життя. Аналізуючи чинники, які зумовлюють появу СМ, виділяються наступні:

- 1) протест – «своя» мова як інструмент протесту проти дорослих;
- 2) відмежування – обмежений доступ дорослих у світ молоді;
- 3) правдоподібність / істинність – вираження індивідуальності в мовній поведінці;
- 4) ігровий та інноваційний аспект – мовні ігри за допомогою мови;
- 5) афективно-емоційний аспект – вираз негативних емоцій;
- 6) комунікативно-економічний аспект – мова молоді конкретніше, економічніше і зручніше, ніж стандартна мова, краще висловлює суб'єктивні почуття і настрої [16].

Соціолект молоді як компонент молодіжної субкультури, втілення її цінностей, народжується як результат емоційно-оцінного ставлення носія соціолекту молоді до навколишнього світу, тому соціолект молоді розглядається як втілення світовідчуття, менталітету сучасної молоді, вербалізатор буття її носіїв, знань молоді про світ, їхніх уявлень про ієрархію цінностей, ставлення до фактів дійсності. Соціолект молоді обумовлений емоційно-психологічним запитом, оскільки виражає не стільки приналежність до певної соціальної групи, скільки емоційну надмірність, максималізм, особливе уявлення про життєві цінності, особливий стиль і манери поведінки, властиві молоді.

Характерними рисами молодіжної комунікації є невимушений, неформальний, жартівливий тон спілкування, високий ступінь емоційності, прагнення до нестандартного самовираження, притаманного цій віковій групі. «Необхідність постійно демонструвати свою приналежність до даної субкультури й одночасно неналежність до інших субкультур, що в різній мірі характерно для представників будь-яких соціальних утворень, призводить до створення деякого набору ідентифікуючих ознак, що підлягають демонстрації» [2, с. 352]. Такими є не тільки зовнішні аксесуари, але й вербальні репрезентанти даної субкультури, які демонструють мовну приналежність її носіїв. У молодіжній сфері спілкування на перший план виходить не прагнення засекретити мову, а прагматико-ідеологічна ідея протиставити свою мораль, свої ідеали, свій образ думок і свою поведінку світу дорослих, загальноприйнятим соціальним і поведінковим зразкам.

Мовленнєві особливості СМ визначаються властивими йому позалінгвальними ознаками, які визначаються як умовами перебігу спілкування (усний характер мовленнєвого продукування) так і соціальними параметрами його носіїв. Зокрема, можна відзначити такі, як невідповідність, невимушеність та стереотипність мовленнєвих актів, переважаючи побутову тематику, діалогічну форму спілкування, залежність від позамовної діяльності учасників, емоційну насиченість, спонтанний характер вираження, конкретність, образність, фамільярність.

Особлива емоційність, експресивність СМ пов'язана з самою природою невимушеного, розкутого мовлення. Тут мовець може вільно висловити своє ставлення до світу, обставин, подій, осіб. СМ прагне мовними або невербальними засобами інтенсифікувати оцінку, внести до вислову семантичне значення підвищення / пониження ступеня, і в цьому тенденції, що діють в усному висловлюванні, виявляються протиставленими тенденціям, чинним в області кодифікованої мови, особливо суворих її областей. В оцінних висловлюваннях СМ майже завжди на перший план виступає компонент з суб'єктивно-емоційним забарвленням, який може бути виражений як вербальними, так і невербальними засобами.

Доцільним вважаємо зазначити, що молодіжна мова знаходить своє відображення не лише в безпосередньому спілкуванні між носіями соціолекту молоді в реальних умовах комунікації, а й у мовленні кіногероїв художніх фільмів. Відомо, що мова художньої літератури має вивчатися в двох різних значеннях: 1) у значенні «мовлення» та словесного «тексту», які частково відображають загальну систему тієї чи іншої національної загальнонародної мови, і 2) у значенні «мови мистецтва», системи засобів словесно-художнього вираження [4, с. 7]. Виходячи з цього, художній текст розглядається, по-перше, як словесний текст, що відображає загальну систему досліджуваних мов, по-друге, як часткове втілення загальної системи мови, оскільки відбір, узагальнення та загострення лежить в основі будь-якого художнього твору.

Розгляд художнього тексту (та його кіновтілення) як стилізацію-прийом, який використовується сценаристами для створення ілюзії реальності, враження

автентичності, природності спілкування у сучасній лінгвістиці вважається правомірним. Використання художнього матеріалу для вивчення розмовного мовлення фактично є загальноновизнаним, а також уявлення про його стилізацію та типізацію в художньому діалозі; усне мовлення, представлене в художніх фільмах, достовірно відображає «живе мовлення» і служить релевантним джерелом лінгвістичних досліджень [11].

Художній діалог, який створюється шляхом стилізації «імітаційної матриці», становить модель найбільш яскравих характеристик розмовного мовлення: безпосередній контакт між партнерами мовленнєвої взаємодії, спонтанність, маркованість розмовних елементів, інтенсивність вираження емоційно-оцінних характеристик, багатий арсенал аксіологічних засобів [13].

Слід підкреслити, що діалогічно оформлене молодіжне мовлення в художньому фільмі найбільш органічно виражає комунікативну функцію мови, яка природно проявляється в процесі діалогічної взаємодії людей. До характерних особливостей діалогу належать спонтанність мовних реакцій співрозмовників, залежність репліки як від ситуації спілкування, так і від висловлювань партнера по комунікації.

Виступаючи у якості способу спілкування, діалог перетворюється на найважливіший компонент соціальної взаємодії, оскільки спілкування містить не лише конструювання міжособистісних відносин, а й актуалізацію соціальних відносин у комунікативно-пізнавальній діяльності. Саме художні фільми є безмежним джерелом структурних утворень розмовного мовлення. Діалог сприяє актуалізації особистісних характеристик його учасників. Ціла низка ознак комунікантів, їхній життєвий досвід, а також ситуація спілкування мають величезний вплив і на добір мовних засобів під час діалогічного спілкування, і на всю мовленнєву поведінку учасників діалогу в цілому.

Аналіз даних двох вибірок дозволив зробити висновок про існування типологічно спільних рис лексичного рівня. Субстандартна лексична система СМ представлена стилістично зниженими та соціально маркованими елементами (лексичними соціолектизмами). Лексичні соціолектизми СМ характеризуються здебільшого зниженою конотацією, переважаючою комунікативно-емотивної функцією та понятійно-функціональної закріпленістю за молодіжною сферою функціонування мови. Система лексичного просторіччя СМ містить такі компоненти: сленгізми, загальні колоквиалізми та вульгаризми. Простежуючи комплекс двосторонніх зв'язків між СМ та соціумом, що охоплює суспільно значущі зміни та варіації у СМ, зазначимо неоднаковість соціальної обумовленості його мовних ярусів та підкреслимо, що найбільш явний зв'язок з життям суспільства виявляє лексичний ярус, а інші яруси пов'язані з ним опосередковано.

Варіативність граматичного рівня СМ репрезентовано типологічно спільними для двох мов ознаками: інверсія, повтори, еліптичні конструкції, парцеляція, риторичні питання. У якості типологічних граматичних ознак СМ англійської мови можна відзначити наявність подвійного заперечення, скорочених дієслівних форм, форми стверджувального речення у

значенні питального, що можуть бути віднесені до норми другого рівня.

Проведений аналіз фонетичних засобів соціолекту молоді продемонстрував той факт, що найважливішим в оформленні фонетичного компонента молодіжного мовлення є параметр емотивності, що використовується при реалізації прагматичної функції комунікації, який значно впливає на сегментний та супрасегментний рівні мовлення молоді. Комбінація різних функцій просодії у процесі молодіжної комунікації при визначальній ролі емоційно-модальної складової постає найважливішим компонентом актуалізації прагматики висловлювання.

Спільними ознаками маніфестації емоційно-модальної напруженості мовлення для двох досліджуваних мов можна вважати наступні фонетичні характеристики: на сегментному рівні відзначається виділення головного наголошеного складу за рахунок протягування голосного звуку, подовження ініціального або медіального приголосного звуку в слові,

поділ звуку на складові елементи, поскладову вимову слова, відхилення значень формантних характеристик ядерних голосних від нейтральних реалізацій.

Характерні риси просодії носять подібний характер в українській та англійській мовах. Мовна специфіка проявляється у деякому розходженні використовуваних просодичних маркерів. Зокрема, в українській мові передшкала характеризується більш низьким мелодійним рівнем, ніж передшкала висловлювань в англійській мові. При вираженні емоційно-модальних значень в англійській мові більш контрастні перепади мелодики в ядрі та мелодичний діапазон фрази в цілому.

Підсумовуючи, зазначимо, що усне діалогічне мовлення молоді, представлене в художніх фільмах, найбільш органічно виражає комунікативну функцію мови, яка природно проявляється в процесі діалогічної взаємодії людей і саме тому використовується для створення ілюзії автентичності спілкування, служить надійним і релевантним джерелом подальших лінгвістичних досліджень СМ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боднар Р. В. Соціолект підлітків як субкультура сучасного лінгвосоціуму (на матеріалі англійської мови 90-х років ХХ – початку ХХІ століття) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к. філол. н. : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Р. В. Боднар. – Київ, 2007. – 20 с.
2. Бойко Б. Л. Молодежный жаргон как отражение взаимодействующих субкультур / Б. Л. Бойко // Встречи этнических культур в зеркале языка: (в сопоставительном лингвокультурном аспекте) : Научный совет по истории мировой культуры. – М. : Наука, 2002. – 487 с. – С. 352-361.
3. Бондаренко К. Л. Лінгвокультурні особливості українського та англійського сленгу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.17 «Порівняльне-історичне та типологічне мовознавство» / К. Л. Бондаренко ; Донецький національний університет. – Донецьк, 2007. – 19 с.
4. Виноградов В.В. Наука о языке художественной литературы и её задачи (на материале русской литературы) / В. В. Виноградов // Доклад на IV Международном съезде славистов. – М., Изд-во АН СССР, 1958. – с. 1-51.
5. Горчакова Е. В. Сопоставительное исследование молодежного социолекта русского и немецкого языков : социолингвистический и лингвокогнитивный аспекты : дис. ... к. філол. н. : 10.02.20 «Сравнительно-историческое, типологическое и сопоставительное языкознание» / Горчакова Евгения Валентиновна. – Томск, 2002. – 175 с.
6. Грабовий П. М. Когнітивні параметри українського молодіжного сленгу : автореф. дис... канд. філол. н. : спец. 10.02.01 «Українська мова» / П. М. Грабовий. – Київ, 2010. – 20 с.
7. Ерофеева Т. И. Социолект : стратификация исследования : дис. ... д. філол. н. : 10.02.19 «Общее языкознание, социолингвистика, психолингвистика» / Т. И. Ерофеева. – Санкт-Петербург, 1995. – 356 с.
8. Коровушкин В. П. Английский лексический субстандарт versus русское лексическое пространство (опыт контрастивно-социолектологического анализа) : [Монография] / В.П. Коровушкин. – Череповец : Череповецкий государственный университет, 2008. – 167 с.
9. Крысин Л. П. Социолингвистические аспекты изучения современного русского языка / Л. П. Крысин. – М. : Наука, 1989. – 186 с.
10. Кудрявцева Л. А. Словарь молодежного сленга города Киева / Л.А. Кудрявцева, И. Г. Приходько; ред. Л. А. Кудрявцева // Киевский национальный ун-т им. Тараса Шевченко. Институт филологии. – К. : ИД «Аванпост-Прим», 2006. – 198 с.
11. Лавриненко И.Н. Критерии классификации кинодискурса [Электронный ресурс] / И. Н. Лавриненко – Режим доступа : <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/6284/2/Lavrinenko.pdf>
12. Мартос С. А. Молодіжний сленг у мовленнєвій структурі м. Херсона : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова» / Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка. – Луганськ, 2006. – 21 с.
13. Сапожникова О. П. Соотношение естественной и литературной коммуникации / О. П. Сапожникова // Филологические науки 1998. – No 1. – С. 83-91.
14. Степанов Ю. С. Основы общего языкознания / Ю. С. Степанов. – М. : Просвещение, 1975. – 272 с.
15. Цвиллинг М. Я. Функциональный стиль, подъязык и социальный диалект (к вопросу о соотношении понятий) / М. Я. Цвиллинг // Общие и частные проблемы функциональных стилей. – М. : Наука, 1986. – С. 5-15.
16. Ehmann H. Ein paar Facts voraus / H. Ehmann // Das neuste Lexikon der Jugendsprache. – München : Verlag C. H. Beck, 2001. – S. 195.

REFERENCES

1. Bodnar R. V. The sociolect of teenagers as the subculture of modern linguocommunity (on the material of the English language of the 90s of the 20th – the beginning of 21st century). – Manuscript. – Thesis for Candidate Degree in Philology: Speciality 10.02.04 – Germanic Languages. – Kyiv, 2007. – 20 p.
2. Bojko B.L. Youth jargon as a reflection of interaction of subcultures / B.L. Bojko // Vstrechi etnicheskikh kultur v zerkale yazika: (v sopostavitelnom lingvokulturnom aspekte) : Nauchnij Sovet po istorii mirovoj kulturi.– M. : Nauka, 2002. – 487 p. – P. 352-361.
3. Bondarenko K.L. Lingvocultural peculiarities of Ukrainian and English slang. – Manuscript. – Thesis for Candidate Degree in Philology: Speciality 10.02.17 « Comparative-historical and Typological Linguistics » / K.L. Bondarenko ; Donetskiy nazcionalnij universitet. – Donetszk, 2007. – 19 p.

4. Vinogradov V.V. Science of belles-letters language and its objectives (based on the material of the Russian literature) / V.V. Vinogradov // Doklad na IV Mezhdunarodnom s'ezde slavistov. – M., AN SSSR, 1958. – P. 1-51.
5. Gorchakova E.V. Comparative study of the youth sociolect in the Russian and German languages: sociolinguistic and lingvocognitive aspects: Thesis for Candidate Degree in Philology: Speciality 10.02.20 – «Comparative-historical, Typological and Contrasting Linguistics» / E.V.Gorchakova. – Tomsk, 2002. – 175 p.
6. Grabovy'j P.M. Cognitive parameters of the Ukrainian youth slang. – Manuscript. – Thesis for Candidate Degree in Philology: Speciality 10.02.01 «Ukrainian Language» / P.M.Grabovy'j – Ky'yiv, 2010. – 20 p.
7. Erofeeva T.I. Sociolect: stratification analysis: Thesis for Doctoral Degree in Philology : 10.02.19 «General linguistics, sociolinguistics, psycholinguistics» / T.I. Erofeeva – Sankt-Peterburg, 1995. – 356 p.
8. Korovushkin V.P. English lexical substandard versus Английский лексический субстандарт versus of Russian lexical vernacular (experience of contrastive and socio-lexical analysis): Monograph / V.P. Korovushkin. – Cherepovecz: Cherepoveczskij gosudarstvennij universitet, 2008. – 167 p.
9. Krysin L.P. Sociolinguistic aspects of contemporary Russian language study. / L.P. Krysin– M.: Nauka, 1989. – 186 p.
10. Kudryavczeva L.A. The dictionary of the youth slang in Kiev. / L.A. Kudryavczeva, I. G. Prihodko ; red. L.A. Kudryavczeva // Kievskij nacjonalnij universitet im. Tarasa Shevchenko. Institut filologii. – K. : ID«Avanpost-Prim», 2006. – 198 p.
11. Lavrinenko I.N. Criteria of cinematic discourse classification кинодискурса [Elektronnij resurs] / I.N. Lavrinenko – Rezhim dostupu <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/6284/2/Lavrinenko.pdf>
12. Martos S.A. Youth slang in the speech structure of Kherson-city. – Manuscript. – Thesis for Candidate Degree in Philology: Speciality 10.02.01 «Ukrainian Language». / Luganskij nacjonalnij pedagogichnij universitet im. Tarasa Shevchenko. – Lugansk, 2006. – 21 p.
13. Sapozhnikova O.P. Correlation between natural and fiction communication / O.P. Sapozhnikova // Filologicheskie nauki 1998. – No 1. – P. 83-91.
14. Stepanov Yu.S. Foundations of General Linguistics. / Yu.S. Stepanov. – M. : Prosveshchenie, 1975. – 272 p.
15. Zwilling M.Ya. Functional style, sublanguage and social dialect (correlation between notions) / M.Ya. Czvilling // Obshchie i chastnie problemi funkcjonalnih stilej.– M. : Nauka, 1986. – P. 5-15.

Typologically common features of the youth sociolect and its stylization in feature film dialogue

Alexandrova O. V.

The article is dedicated to the analysis of typologically common features of the youth sociolect based on the material of the Ukrainian and English languages in feature films. It is stressed that the youth dialogical speech in a feature film reflects the communication function of a language naturally revealed during the process of communication. Thus, being presented in feature films, youth spoken language proves to be a relevant source for linguistic research. The study proves the youth sociolect to be a relatively stable semi-autonomous existence form of the national language, which has its specific lexical system and the inventory of grammatical and phonetic peculiarities caused by sociolinguistic features of the sociolect speakers and youth communication sociolinguistic parameters. The systematic analysis of the two samples deduced the existence of typologically common features of the youth sociolect on all levels of language structure: lexical, grammatical, phonetic, stylistic. Nevertheless, compared to other levels, lexical level is more closely linked to the life of society.

Keywords: stylization, youth sociolect, typologically common features, feature film dialogue.

Типологически схожие черты стилизации молодежного социолекта в художественных фильмах

О. В. Александрова

Статья посвящена анализу типологически схожих черт актуализации молодежного социолекта (МС) в художественных фильмах на материале украинского и английского языков. В статье отмечено, что диалогическая речевая коммуникация молодежи в художественном фильме наиболее органично выражает коммуникативную функцию языка, которая естественным образом проявляется в процессе коммуникации. Таким образом, диалогическая речевая коммуникация молодежи, представленная в художественных фильмах, служит релевантным источником дальнейших лингвистических исследований молодежного социолекта. Доказано, что молодежный социолект является относительно стабильной полуавтономной формой существования национального языка, представленной особой лексической системой и инвентарем грамматических и фонетических характеристик на которые оказывают влияние как социолингвистические характеристики носителей МС, так и социолингвистические параметра молодежной коммуникации. Комплексное исследование данных двух выборок позволило сделать вывод о существовании типологически схожих черт на всех уровнях языка: лексическом, грамматическом, фонетическом, стилистическом. При этом наиболее явную связь с жизнью общества проявляет лексический ярус, тогда как другие ярусы связаны с ней опосредованно.

Ключевые слова: стилизация, молодежный социолект, типологически схожие черты, кинодиалог.